

EUROPOS KOMISIJA

Briuselis, 03.III 2009
K(2009)1532

**Tema: Valstybės pagalba N 372/2007 - Lietuva
„Pagalba biokuro gamybos plėtojimui“**

Gerbiamasis pone Ministre,

Komisija praneša Lietuvai, kad išnagrinėjusi Jūsų valdžios institucijų pateiktą informaciją pirmiau nurodytu klausimu, nusprendė neprieštarauti pagalbos priemonei.

I. PROCEDŪRA

1. Lietuvos Respublika pranešė apie pirmiau paminėtą priemonę 2007 m. birželio 29 d. elektroniniu laišku pagal 2004 m. balandžio 21 d. Reglamento (EB) Nr. 794/2004¹, įgyvendinančio Tarybos reglamentą (EB) Nr. 659/1999, nustatantį išsamias EB sutarties 93 straipsnio taikymo taisykles².
2. 2007 m. rugpjūčio 20 d. ir lapkričio 22 d., 2008 m. vasario 19 d., gegužės 15 d. ir rugpjūčio 14 d. bei lapkričio 7 d. raštais Komisijos tarnybos paprašė papildomos informacijos. 2007 m. rugsėjo 7 d., gruodžio 12 ir 18 d., 2008 m. kovo 17 d., gegužės 30 d., rugpjūčio 28 d. bei lapkričio 19 d. užregistruotais raštais Lietuvos valdžios institucijos pateikė prašomą informaciją. 2008 m. balandžio 2 d. ir 2008 m. liepos 16 d. įvyko atstovų ir Komisijos tarnybų susitikimai. Minėtu 2008 m. gegužės 30 d. raštu Lietuvos valdžios institucijos taip pat pranešė apie siūlomų pagalbos sumų padidinimą.

¹ OL L 140, 2004 4 30, p. 1.

² OL L 83, 1999 3 27, p. 1.

Vygaudas Ušackas
Užsienio Reikalų Ministerija
J. Tumo-Vaižganto g. 2
LT-01511 Vilnius
Lietuvos Respublika

3. Pranešime kalbama apie kelių toliau apibūdinamų patvirtintų pagalbos schemų pakeitimą:

Pagalba bioetanolio gamybai

4. 2005 m. gegužės 31 d. raštu, užregistruotu 2005 m. birželio 8 d., Lietuvos Respublika pranešė apie ketinimą iš dalies keisti esamą pagalbos priemonę „Parama biokuro gamybos plėtojimui“. Schema N 294/05³, apie kurią pranešta, iš dalies pakeitė esamą pagalbos priemonę „Parama biokuro gamybos plėtojimui“, apie kurią Komisijai buvo pranešta 2004 m. rugpjūčio 31 d. raštu, užregistruotu tą pačią dieną, laikantis nuostatų dėl esamos pagalbos, išdėstytų Stojimo sutarties IV priedo 4 skyriuje⁴. Pranešime nurodytas didesnis pagalbos intensyvumas ir pranešama apie ilgesnę trukmę, taikytiną dehidratuotam bioetanolui ir rapsų metilo esterui (RME). Lietuvos valdžios institucijos atšaukė pranešimą, susijusį su RME. 2006 m. sausio 24 d. Komisija patvirtino schemą N 294/05.
5. 2007 m. gegužės 30 d. elektroniniu laišku Lietuvos Respublika pranešė apie pirmiau paminėtos schemos N 294/05 dalinius pakeitimus. Šis pranešimas (N 306/07⁵) buvo susijęs su pagalbos paskirstymo metodo pakeitimu ir dėl jo atsiradusiu didžiausios subsidijuojamos grūdų sumos padidėjimu. Pagalbos intensyvumas ir tinkamos finansuoti sąnaudos liko nepakitę. Komisija patvirtino šiuos pakeitimus 2007 m. rugpjūčio 9 d.

Pagalba biodyzelino gamybai

6. 2006 m. liepos 2 d. raštu Lietuvos Respublika pranešė apie pagalbos schemą „Pagalba biodyzelino gamybos plėtojimui“ (N 436/06⁶). Pagal šią schemą Lietuvos Respublika pagalbos gavėjams išmoka po 160 LTL už toną įsigytos žaliavos (rapsų). Iš išaugintos arba supirktos žaliavos pagamintas rapsų aliejus turi būti pristatytas rapsų metilo (etilo) esterio gamintojams.

Nagrinėjamas pranešimas

7. Šis pranešimas susijęs su trijų pirmiau paminėtų ir patvirtintų biokuro pagalbos schemų sujungimu ir pakeitimu. Prieš pradėdant taikyti šią naują sujungtą valstybės pagalbos priemonę, priemonės N 294/05 ir 306/07 (parama biokuro gamybos plėtojimui) ir N 436/06 (pagalba biodyzelino gamybos plėtojimui) bus atšauktos.
8. Pranešime Lietuvos Respublika argumentavo, kad schema atitinka Valstybės pagalbos aplinkos apsaugai Bendrijos gairių sąlygas⁷ (toliau – pagalbos aplinkos apsaugai gairės).

³ http://ec.europa.eu/community_law/state_aids/comp-2005/n294-05.pdf.

⁴ http://europa.eu.int/comm/agriculture/stateaid/newms/index_en.htm.
<http://europa.eu.int/comm/agriculture/stateaid/newms/lt/measures/23.pdf>.

⁵ http://ec.europa.eu/community_law/state_aids/comp-2007/n294-05.pdf.

⁶ http://ec.europa.eu/community_law/state_aids/agriculture-2006/n436-06.pdf.

⁷ OL C 82, 2008 4 1, p. 1.

II. IŠSAMUS PAGALBOS APRAŠYMAS

9. Pagrindinis paramos priemonės tikslas yra pasiekti 2003 m. gegužės 8 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje 2003/30/EB nustatytus tikslus, t. y. skatinti naudoti biokurą ir kitą atsinaujinančiųjų šaltinių kurą, kad jis pakeistų transporte naudojamą dyzelinį kurą ir benzinaus kiekvienoje valstybėje narėje, taip siekiant skatinti naudoti atsinaujinančiųjų šaltinių energiją ir vykdyti klimato kaitos švelninimo išpareigojimus ir užtikrinti saugų ir nežalingą aplinkai energijos tiekimą. Antras tikslas – žemės ūkio sektoriaus plėtra, įskaitant užimtumo kaime bei žemės ūkio produkcijos naudojimo ne maisto reikmėms didinimą.
10. Kadangi biokuro gamybos sąnaudos didesnės nei iškastinio kuro rinkos kaina, Lietuvos Vyriausybė remia biokuro gamybą, kad rinkoje biokuras galėtų konkuruoti su iškastiniu kuru. Siekdamas padengti biokuro gamybos sąnaudų ir iškastinio kuro rinkos kainos skirtumą rinkoje, Lietuvos valdžios institucijos taiko du finansinės paramos mechanizmus – tiesioginę dotaciją ir akcizo sumažinimą.

I. Dotacija

11. Pagalba bus teikiama skiriant tiesiogines neatlygintinas dotacijas bioetanolui iš grūdų ir biodyzelinui iš rapsų gaminti. Pagalba teikiama biokuro gamintojams, kurie atitinka tinkamumo reikalavimus, nurodytus 2007 m. nacionalinėse biokuro gamybos plėtojimo finansavimo taisyklėse⁸. Tinkamumo kriterijų pavyzdžiai: pareiškėjas vykdo biokuro gamybos veiklą Lietuvoje, turi biokuro gamybos leidimą, pareiškėjo ūkis arba įmonė turi būti registruoti ir pareiškėjas turi būti neįsiskolinęs Lietuvos Respublikos biudžetui.
12. Didžiausia dotacija bioetanolio gamybai yra 266 LTL⁹ už toną grūdų, kai šie grūdai naudojami bioetanolui gaminti. 2007 m. didžiausias kompensuojamas grūdų kiekis buvo 66 686 tonų, o 2008 m. – 78 305 tonų.
13. Kalbant apie biodyzelino gamybą, Lietuvos valdžios institucijos ketina pagalbos gavėjams išmokėti po 279 LTL¹⁰ už toną žaliavos, įsigytos nuo atitinkamų metų sausio 1 d. iki lapkričio 15 d. 2007 m. didžiausias kompensuojamas rapsų kiekis buvo 111 390 tonų, o 2008 m. – 118 581 tonų. Valdžios institucijos padalins šį skaičių 12 punkto kriterijus atitinkantiems biokuro gamintojams, kurie kreipsis pagalbos, atsižvelgdamos į jų gamybinę pajėgumą. Tvirtinama tik viena to paties subjekto paraiška. Iš išaugintos arba supirktos žaliavos pagamintas rapsų aliejus turi būti pristatytas rapsų metilo (etilo) esterio gamintojams, kurie gauna dotacijas, iki kiekvienų metų liepos 1 d.

⁸ Šis teisės aktas bus oficialiai priimtas Komisijai priėmus šį sprendimą.

⁹ Iš pradžių pranešta, kad paramos suma padidinta iki 164 LTL už grūdų toną. 2008 m. gegužės 30 d. raštu Lietuvos valdžios institucijos pranešė, kad paramos suma padidinta iki 266 LTL už grūdų toną. Pirminėje 2004 m. rugpjūčio 31 d. patvirtintoje schemoje numatyta didžiausia kompensuojama suma buvo 60 LTL už grūdų toną.

¹⁰ Iš pradžių pranešta, kad paramos suma padidinta iki 220 LTL už rapsų toną. 2008 m. gegužės 30 d. raštu Lietuvos valdžios institucijos pranešė, kad paramos suma padidinta iki 279 LTL už rapsų toną. Pirminėje 2007 m. kovo 14 d. patvirtintoje schemoje numatyta didžiausia kompensuojama suma buvo 160 LTL už rapsų toną.

14. Iš įvairių Lietuvoje galiojančių paramos mechanizmų tik dotacija yra finansinės paramos mechanizmas, apie kurį pranešama dabartiniame pranešime.

II. Akcizo sumažinimas

15. Lietuva taip pat taiko akcizo biokurui, sumaišytam su kitu kuru, sumažinimą. Atleidimas nuo akcizo biokurui taikomas tik tai mišinio daliai, kuri yra biokuras. Taigi akcizo tarifas biokuro mišinių produktams bus sumažinamas atsižvelgiant į biokuro kiekį galutiniame mišinyje. Atleidžiant nuo akcizo iš dalies kompensuojamas biokuro gamybos sąnaudų ir iškastinio kuro kainos skirtumas.
16. Apie akcizo mažinimą biokurui buvo pranešta 2005 m. sausio mėn. – šiai priemonei Europos Komisija neprieštaravo¹¹. Šis režimas nepakeistas ir šiame sprendime jis nenagrinėjamas.

Kiti mechanizmai

17. Atsižvelgiant į Lietuvos valdžios institucijų pateiktą informaciją, atrodo, kad perdirbimo įmonės įpareigosios tiekti biokurą rinkai. Perdirbimo įmonės gali vykdyti šį įpareigojimą tiekdamas šalyje pagamintą ir importuotą biokurą. Perdirbimo įmonės maišo biokurą su iškastiniu kuru ir atrodo, kad parduoda jį rinkoje kainomis, kurios lygios iškastinio kuro kainoms.

Bioetanolio gamyba

18. Bioetanolio gamybos sąnaudos apskaičiuojamos taip:

1 lentelė

	Bioetanolis (LTL už litrą)
1. Grūdai	1,864
2. Įvairios kitos išlaidos	0,650
3. Nuolatinės išlaidos	0,395
4. Pelno marža (5 %)	0,146
5. Gamybos sąnaudos	3,055
6. Bioetanolio kompensacinė dotacija	0,751
7. Gamybos sąnaudos įskaičiavus dotaciją	2,304

19. Lietuvos valdžios institucijų duomenimis, bendros bioetanolio gamybos sąnaudos yra 3,055 LTL už litrą.
20. Lietuvos valdžios institucijų duomenimis, 266 LTL už toną supirktų grūdų, naudojamų bioetanolio gamybai, atitinka 939 LTL už bioetanolio toną¹² ir 0,751 LTL¹³ už bioetanolio litrą.

¹¹ Valstybės pagalbos byla N 44/2005 –, sprendimas priimtas 2005 m. liepos 28 d. Paskelbta adresu http://europa.eu.int/comm/competition/state_aid/decisions/n44_2005/en.pdf.

Biodyzelino gamyba

21. Biodyzelino gamybos sąnaudos apskaičiuojamos taip:

2 lentelė

	Biodyzelinas (LTL už litrą)
1. Žaliava	3,20
2. Perdirbimas	1,03
3. Gamybos išlaidos (1+2)	4,23
4. Šalutinio produkto pardavimo kaina	-1,00
5. Gamybos sąnaudos (3-4)	3,23
6. Kompensacinė dotacija biodyzelinui (5-6)	0,736
7. Gamybos sąnaudos įskaičiavus dotacija	2,49

22. Lietuvos valdžios institucijų duomenimis, bendros (grynosios) bioetanolio gamybos sąnaudos yra 3,23 LTL už litrą.

23. Lietuvos valdžios institucijų duomenimis, 279 LTL už toną supirktų grūdų, naudojamų biodyzelino gamybai, atitinka 836 LTL už biodyzelino toną¹⁴ ir 0,736 LTL¹⁵ už biodyzelino litrą.

24. Kaip aprašyta pirmiau, schemas, apie kurią pranešta, naudos gavėjams tikriausiai taip pat bus taikomas sumažintas akcizo už biokurą tarifas, kuriam Europos Komisija neprieštaravo. Paprastai benzinui taikomas akcizas yra 1,116 LTL už litrą, o dyzelinui 0,947 LTL už litrą. Pagal šią priemonę kuro mišinio daliai, kurią sudaro biokuras, netaikomas akcizas. Etiltretbutileterio (ETBE) atveju 47 % tūrio yra laikomi biokuru.

Teisinis pagrindas

25. Nacionalinis teisinis pagrindas yra Lietuvos Respublikos biokuro, biodegalų ir bioalyvų įstatymas bei Biokuro gamybos ir naudojimo skatinimo 2004–2010 metais programa.

Biudžetas ir trukmė

26. Bendras biudžetas yra 310,14 mln. LTL (apie 91,2 mln. EUR). Metinis biudžetas nėra ribotas ir faktinės išlaidos priklausys nuo biokuro sunaudojimo. Tačiau praktiškai biudžetas priklausys nuo didžiausio tinkamų remti žaliavų kiekio. Komisijai patvirtinus priemonę, ji bus taikoma iki 2012 m. gruodžio 31 d.

¹² 1 tonai bioetanolio pagaminti reikia 3,53 tonos grūdų (939 = 266*3,53).

¹³ Kaip nurodyta ES mokslinių tyrimų projekto „Skystojo biokuro stacionariosios taikymo programos“ 4.1 lentelėje, litras bioetanolio sveria 0,8 kg (0,751 = 939/*0,80/1 000).

¹⁴ 1 tonai biodyzelino pagaminti reikia 3 tonų rapsų (836 = 279*3).

¹⁵ Kaip nurodyta ES mokslinio tyrimo projekto „Skystojo biokuro stacionariosios taikymo programos“ 4.1 lentelėje, litras biodyzelino sveria 0,88 kg (0,736 = 836/*0,88/1000).

III. VERTINIMAS

Valstybės pagalbos buvimas ir teisėtumas

27. Sutarties 87 straipsnio 1 dalyje teigiama, kad „valstybės narės arba iš jos valstybinių išteklių bet kokia forma suteikta pagalba, kuri, palaikydama tam tikras įmones arba tam tikrų prekių gamybą, iškraipo konkurenciją arba gali ją iškraipyti, yra nesuderinama su bendrąja rinka, kai ji daro poveikį valstybių narių tarpusavio prekybai“.
28. Schemos, apie kurią pranešta, struktūra ir finansavimas yra tokie patys, kaip ir esamų schemų¹⁶. Dėl pakeitimų, apie kuriuos pranešta, Komisijai nereikia keisti savo pozicijos dėl to, ar schema yra valstybės pagalba, kaip apibrėžta EB sutarties 87 straipsnio 1 dalyje.
29. Lietuva įvykdė įsipareigojimą pranešti apie pagalbą pagal Sutarties 88 straipsnio 3 dalį.

Bendrijos politika dėl aplinkai nekenksmingo kuro

30. Biokuro ir kito atsinaujinančiojo kuro, kuris pakeistų transportui naudojamą dyzeliną ar benzina, skatinimas – tvirtai nustatytas Bendrijos prioritetas, nes numatoma, kad taip bus prisidedama siekiant tokių tikslų, kaip CO₂ išmetimo sumažinimas ir aplinkai nekenksmingo energijos tiekimo saugumas. Direktyvos 2003/30/EB dėl skatinimo naudoti biokurą ir kitą atsinaujinantį kurą transporte¹⁷ 3 straipsnyje nustatyta 5,75 % viso transportui sunaudojamo benzino ir dyzelino kiekio, tiekiamo į rinką iki 2010 m. gruodžio 31 d., rekomenduojama biokuro vertė. Apskritai biokuro politika logiškai dera prie platesnio masto atsinaujinančiųjų energijos šaltinių politikos¹⁸.
31. Direktyvoje 2003/30/EB „biokuras“ apibrėžiamas kaip iš biomasės pagamintas skystas arba dujinis transporto kuras, o „biomasė“ – biologiškai iri frakcija produktų, atliekų ir likučių, gaunamų žemės ūkyje (įskaitant augalinės ir gyvulinės kilmės medžiagas), miškų ūkyje ir susijusiose pramonės šakose, taip pat biologiškai iri pramonės ir miestų atliekų frakcija.

Suderinamumas pagal EB sutarties 87 straipsnio 3 dalies c punktą

32. EB sutarties 87 straipsnio 3 dalies c punkte numatoma išimtis iš bendrosios nesuderinamumo su bendrąja rinka taisyklės, nurodytos šio straipsnio 1 dalyje, pagalbai, skirtai tam tikros ekonominės veiklos rūšių arba tam tikrų ekonomikos sričių plėtrai skatinti, jei ji netrikdo prekybos sąlygų taip, kad prieštarautų bendram interesui.

¹⁶ N 294/05, 306/07 ir N 436/06, žr. 3, 5 ir 6 išnašas.

¹⁷ Žr. 9 punktą.

¹⁸ Žr. Komisijos pasiūlymą dėl Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos dėl skatinimo naudoti energiją iš atsinaujinančių šaltinių, COM (2008) 19, galutinis, 2008 1 23.

33. Pagal schemą pagalba suteikiama kurui, kuris yra mažiau žalingas aplinkai nei tradicinis kuras. Todėl Komisija įvertino priemonę, apie kurią pranešta, atsižvelgdama į pagalbos aplinkos apsaugai gaires¹⁹.
34. Grynas bioetanolis, gaunamas iš grūdų, cukrinių runkelių, melasos ir vyno, yra perdirbtas žemės ūkio produktas, įtrauktas į EB sutarties I priedą. Pagalbos aplinkos apsaugai gairės taip pat taikomos tiems sektoriams, kuriems taikomos specialios Bendrijos taisyklėse dėl valstybės pagalbos, pvz., žemės ūkio sektoriui, nebent tokiose specialiose taisyklėse numatyta kitaip (žr. pagalbos aplinkos apsaugai gairių 61 punktą). Žemės ūkio sektoriui taikomos sektorių valstybės pagalbos taisyklės išdėstytos Bendrijos 2007–2013 m. valstybės pagalbos žemės ūkio ir miškų sektoriuose gairėse²⁰. Pagal žemės ūkio gairių 49 punkto c papunktį pagalbos aplinkos apsaugai gairės taip pat taikomos žemės ūkio sektoriui suteiktai pagalbai aplinkos apsaugai. Todėl nereikia atskirai vertinti valstybės pagalbos, suteiktos biokurui, kuris gaunamas iš žemės ūkio produktų.
35. Iš esmės pagalbos aplinkos apsaugai gairėse nustatyta, kad pagalba aplinkos apsaugai turi būti sprendžiama aiškiai nurodyta rinkos nepakankamumo problema, ji turi turėti skatinamąjį poveikį, būti proporcinga, o jos poveikis konkurencijai ir prekybai turi būti ribotas. Tokių kriterijų atitikimą reikia tikrinti remiantis pusiausvyros tyrimu. Tačiau gairių 3 skyriuje Komisija nurodė keletą priemonių, kurių atžvilgiu ji *a priori* laiko, kad valstybės pagalba, atitinkanti išsamias gairėse išdėstytas sąlygas, atitiks ir rinkos nepakankamumo, skatinamojo poveikio, proporcingumo ir riboto poveikio konkurencijai ir prekybai kriterijus.
36. Pagal pagalbos aplinkos apsaugai gairių 49 punktą Komisija laikosi nuomonės, kad biokuro gamybos skatinimas turėtų padėti tvariai užtikrinti saugų energijos tiekimą ir palankiai veikti klimato kaitos politiką. Todėl valstybės pagalba gali būti tinkama priemonė tik tuomet, kai atsinaujinančiųjų energijos šaltinių nauda aplinkai ir tvarumas yra akivaizdūs. Konkrečiau, Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje dėl skatinimo naudoti energiją iš atsinaujinančių šaltinių, kaip numatyta 2008 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento teisėkūros rezoliucijoje²¹, nustatytų tvarumo kriterijų neatitinkančio biokuro gamybai valstybės pagalbos teikti negalima.
37. Lietuva patvirtino, kad valstybės pagalbos schema, apie kurią pranešta, taikoma tik tvariam biokurui, kaip apibrėžta pagalbos aplinkos apsaugai gairių 2 skyriaus 2.2 dalies 8 punkte. Komisija nurodo, kad Lietuva įsipareigojo pateikti informaciją apie atitinkamų tvarumo kriterijų, susijusių su biokuru, remiamu pagal valstybės pagalbos schemas, įgyvendinimą. Ši informacija bus pateikta Komisijai metinėse stebėjimo ataskaitose.

¹⁹ OL C 82, 2008 4 1, p. 1, pagal 204 punktą Komisija taikys šias gaires visoms pagalbos priemonėms, apie kurias pranešta, ir dėl kurių ji raginama priimti sprendimą po to, kai gairės bus paskelbtos Oficialiajame leidinyje, net jeigu apie projektus Komisijai buvo pranešta iki gairių paskelbimo.

²⁰ OL C 319, 2006 12 27, p. 1.

²¹ P6 TA-PROV(2008)0609

38. Komisija taip pat pažymi, kad schema oficialiai skirta tik biokurui, kuris pagamintas iš Lietuvos Respublikos kilmės žaliavų²². Tokiu apribojimu gali būti pažeidžiamas EB sutarties 28 straipsnis, kuriam pritarta Europos teismų praktikoje (pvz., C-120/78 *Cassis de Dijon*).
39. Tačiau Lietuvos valdžios institucijos patvirtino, kad nuostata, jog tik iš Lietuvos kilmės žaliavų pagamintam biokurui gali būti teikiama valstybės pagalba, netaikoma ir nebus taikytina praktiškai.
40. Kad tai įrodytų, Lietuvos valdžios institucijos pateikė toliau nurodomus žaliavų importo duomenis. 2007 m. AB „Biofuture“ iš Vengrijos importavo 10 193 tonas kukurūzų. Iš šios žaliavos pagamino bioetanolį ir gavo tiesioginę dotaciją už šią žaliavą. Nuo 2008 m. sausio 1 d. iki 2008 m. rugpjūčio 19 d. AB „Biofuture“ importavo 11 241 toną kukurūzų iš Ukrainos, už kuriuos taip pat bus mokama tiesioginė dotacija. 2007 m. AB „Mestilla“ importavo nedidelius kiekius rapsų iš Ukrainos. 2008 m. jau nupirka 5 000 tonų rapsų iš Rusijos ir 20 000 tonų iš Ukrainos. Už šią žaliavą AB „Mestilla“ gavo ir gaus priskaičiuotas dotacijas.
41. Be to, Žemės ūkio ministerija parengė Lietuvos biokuro įstatymo pataisos projektą. Siūloma taip iš dalies pakeisti 4 straipsnio 1 dalį: bus panaikinta nuostata, kad bus remiama tik iš Lietuvoje išaugintų žaliavų pagaminto biokuro, biodegalų transportui ir bioalyvų gamyba.
42. Šiuo metu Lietuvos valdžios institucijos negali nurodyti tikslios įstatymo pataisos priėmimo Seime datos, nes Lietuvos Respublikos Seimo rinkimai vyko 2008 m. spalio 12 d., o po Seimo rinkimų buvo suformuota nauja Vyriausybė. Įstatymo projektas, kuriuo iš dalies keičiamas Biokuro įstatymas, Seime greičiausiai bus pradėtas svarstyti ne anksčiau kaip 2009 m. pavasarį.
43. Komisija nurodo, kad Lietuva įsipareigojo iš dalies pakeisti Biokuro įstatymo 4 straipsnio 1 dalį. Be to, Lietuvos valdžios institucijos taip pat įsipareigojo metinėse ataskaitose pateikti informacijos apie padėtį, susijusią su Biokuro įstatymo keitimo procesu.
44. Pagal pagalbos aplinkos apsaugai gairių 3.1.6.2 skirsnio 109 punkto a papunktį pagalbą veiklai, skirtą atsinaujinančiųjų šaltinių energijos gamybai, galima pateisinti, siekiant padengti energijos iš atsinaujinančiųjų šaltinių gamybos sąnaudų ir tokios rūšies energijos rinkos kainos skirtumą.
45. 18 punkte Lietuvos pateikti pagalbos apskaičiavimo duomenys rodo, kad dėl dotacijos Lietuvoje biokuro kaina mažėja ir artėja prie etanolio pardavimo kainos. Tačiau dėl dotacijos biokuras negali konkuruoti su iškastiniu kuru, kurį siekiama pakeisti biokuru. Lietuvoje parama, skirta biokurui, kad jis galėtų konkuruoti su iškastiniu kuru, skirstoma į dvi dalis: parama, skiriama per dotacijas ir parama, skiriama per akcizo mažinimą. Todėl siekdama įvertinti, ar Lietuvos sistema suderinama su gairių 109 punkto a papunkčiu, Komisija

²² Lietuvos Respublikos biokuro įstatymo (Nr. VIII-1875) 4 straipsnio 1 dalimi nustatoma: „*Biokuro, biodegalų transportui ir bioalyvų gamyba iš Lietuvos Respublikos kilmės žaliavų yra skatinama per Vyriausybės tvirtinamas programas, finansuojamas iš valstybės biudžeto.*“

įvertino, ar dėl bendros pagalbos, kuri suteikta per dotacijas ir mažinant akcizą, neatsiranda biodegalų gamybos sąnaudų ir iškastinio kuro rinkos kainos skirtumo kompensacijos permoka.

46. Siekiant palyginti biokuro gamybos sąnaudas su iškastinio kuro kaina, reikia atsižvelgti į mažesnį biokuro energijos kiekį, kad būtų galima konkuruoti tokio paties energijos kiekio atžvilgiu. Toliau pateikiamoje lentelėje parodoma, kad dėl siūlomos dotacijos biokuro gamybos sąnaudos mažėja, tačiau kai atsižvelgiama į energijos kiekį, iškastinio kuro rinkos kaina vis tiek yra mažesnė. Akcizo sumažinimu kompensuojamas likęs gamybos sąnaudų skirtumas, įskaitant mažesnio energijos kiekio veiksnio koregavimą ir iškastinio kuro rinkos kainą, ir šio skirtumo neviršija.

	Bioetanolis (LTL už litrą)	Biodyzelinas (LTL už litrą)
1. Gamybos sąnaudos įskaičiuavus dotaciją	2,304	2,49
2. Energijos kiekis²³	1,065	0,22
2. Gamybos sąnaudos, pakoreguotos pagal energijos kiekį	3,369	2,71
Galutinė iškastinio kuro pardavimo kaina klientams	1,36	1,44
Iškastinio kuro akcizas	1,116	0,947
5. Bendra galutinė iškastinio kuro pardavimo kaina	2,48	2,39
6. Biokuro gamybos sąnaudų ir galutinės iškastinio kuro pardavimo kainos skirtumas²⁴ (2-5)	0,889	0,32

47. Remiantis šia informacija, galima įrodyti, kad dotacija per daug nekompensuojamas šalyje pagaminamas biokuras, palyginti su iškastinio kuro rinkos kaina, ir todėl ji atitinka pagalbos aplinkos apsaugai gairių 3.1.6.2 skirsnio 1 varianto sąlygas.
48. Remiantis 109 punkto b papunkčiu, nustatant pagalbos veiklai dydį, bet kokia svarstomos įmonės naujai jėgainei teikiama investicinė pagalba turi būti atimama iš gamybos sąnaudų. Lietuvos valdžios institucijos patvirtino, kad schemos gavėjams (biokuro gamintojams) nebuvo (ir nebus) suteikta jokia investicinė pagalba ir todėl jokios galimos investicinės pagalbos atimti nereikia.
49. Remiantis gairių 109 punkto c papunkčiu, pagalbos veiklai, kuri skirta jėgainės nusidėvėjimui, trukmės riboti nereikia, atsižvelgiant į tai, kad susijęs kuras gaunamas iš biomasės ir todėl reikia mažiau investicijų, tačiau veiklos sąnaudos didesnės nei kitų atsinaujinančiųjų šaltinių.

²³ Energijos koregavimo veiksnys apskaičiuotas taip: bioetanoliumi – $(31/21,2-1)*100\%$, biodyzelinum – $(35,7/32,8-1)*100\%$. Bioetanolio (biodyzelino) sąnaudoms taikant energijos koregavimo veiksnį, bendra pagal energijos kiekį pakoreguota bioetanolio (biodyzelino) kaina yra 3,369 LTL (2,71 LTL).

²⁴ Jeigu skirtumas teigiamas, tuomet pagalbos dydis yra leistinas. Jeigu skirtumas neigiamas, tuomet pagalba yra per didelė ir atsiranda kompensacijos permoka.

50. Schema, apie kurią pranešta, atitinka pagalbos aplinkos apsaugai gairių 3.1.6.2 skirsnio 1 varianto sąlygas.
51. Komisija nurodo, kad Lietuva turi ir tiekimo įsipareigojimą²⁵. Tai susiję su įsipareigojimu į vietos rinkoje parduodamą iškastinį kurą įmaišyti tam tikrą dalį biokuro. Pagal šį tiekimo įsipareigojimą nuo 2007 m. sausio 1 d. benzine (95) turi būti ne mažiau kaip 7 % ir ne daugiau kaip 15 % bioetiltretbutileterio (ETBE), kasmet parduodamo Lietuvos rinkoje. Be bioetiltretbutileterio gaminamame benzine turi būti 5 % gryno bioetanolio. Be to, nuo 2007 m. sausio 1 d. iškastiniame dyzeline turi būti 5 % biodyzelino (metilo (etilo) esterio, pagaminto iš augalinės arba gyvūninės kilmės riebalų). Biometilesterio kiekis gali būti didesnis nei 5 %, jeigu toks mišinys atitinka esamus kokybės standartus. Tačiau jeigu vietos rinkoje biokuro nėra, tiekimo įsipareigojimas nebegalioja ir įsipareigojimo nevykdymo atveju nuobaudų nenumatyta.
52. Kiek tai susiję su biokuro tiekimo įsipareigojimo nustatymu, Komisija pažymi, kad teisės aktais, kurie šiuo metu taikomi šiam įsipareigojimui, nenumatomos jokios konkrečios baudos ar nuobaudos, jeigu tiekimo įsipareigojimas nevykdomas. Kadangi kol kas nėra nustatytos baudos už šio įsipareigojimo nevykdymą, Komisija laikosi nuomonės, kad šio įsipareigojimo negalima laikyti teisiškai įgyvendinamu. Be to, Komisija mano, jog vargu ar toks įsipareigojimas galėtų turėti aiškų poveikį rinkai ir todėl vertinant aptariamą atvejį į šį įsipareigojimą neatsižvelgta. Ši išvada grindžiama tuo, kad 2008 m. Vyriausybės numatyta biokurui skirta pagalbos suma apėmė didžiąją dalį Lietuvoje suvartojamo biokuro, t. y. 4,25 %. Bendra biokuro gamyba sudarė 6 % Lietuvoje suvartojamo kuro. Tačiau biokuro kiekiui, viršijančiam Vyriausybės nustatytą tikslinį suvartojimo kiekį, pagalba nebuvo teikiama. Tačiau panašu, kad nedidelis produkcijos perteklius atsirado labiau dėl to, kad bendrovės viršijo tikslus planuodamos, kadangi dėl tiekimo įsipareigojimo trūko informacijos apie per metus rinkoje parduodamus kiekius. Todėl neatrodo, kad šiuo etapu šis įsipareigojimas kartu su dotacija, kurios suteikimas priklauso nuo šio sprendimo, turėtų bendrą poveikį biokuro tiekimui Lietuvoje. Tačiau nustatčius tokį teisinį įsipareigojimą, pasikeistų Lietuvos teisinė sistema, susijusi su biokuro tiekimu, ir galiausiai tai gali turėti įtakos dabartinei schemai, apie kurią pranešta.
53. Komisija atkreipia dėmesį į tai, kad Lietuvos Respublika įsipareigojo Komisijai pateikti metines stebėjimo ataskaitas su visa svarbia informacija apie biokuro gamybos sąnaudas ir kuro bei biokuro rinkos kainą, kad įrodytų, jog nėra kompensacijos permokos.
54. Komisija nurodo, kad schemas keitimo trukmė yra ribota, kadangi tiesioginė dotacija bus skiriama 5 metus po to, kai ją patvirtins Komisija.
55. Galiausiai atsižvelgdama į būsimą Lietuvos valdžios institucijų teisės aktų priėmimą, Komisija norėtų priminti Lietuvos valdžios institucijoms jų įsipareigojimą pagal EB sutarties 8 straipsnio 3 dalį pranešti Komisijai apie bet kokius planus keisti schemą pagal Komisijos reglamento (EB) Nr. 794/2004, įgyvendinančio Tarybos reglamentą (EB) Nr. 659/1999, nustatantį išsamias EB sutarties 93 [dabar 88] straipsnio taikymo taisykles, nuostatas.

²⁵ Lietuvos valdžios institucijos šiomis aplinkybėmis remiasi kokybės reglamentavimu.

IV. IŠVADA

56. Komisija atitinkamai nusprendė neprieštarauti aptariamam projektui, apie kurį pranešta, nes valstybės pagalba gali būti suderinama su bendrąja rinka pagal EB sutarties 87 straipsnio 3 dalies c punktą, kadangi ji atitinka pagalbos aplinkos apsaugai gairėse nustatytas sąlygas.
57. Jeigu šiame rašte yra konfidencialios informacijos, kurios negalima atskleisti trečiosioms šalims, apie tai praneškite Komisijai per penkiolika darbo dienų nuo šio dokumento gavimo dienos. Jeigu per nurodytą laikotarpį Komisija negaus pagrįsto prašymo, bus laikoma, kad Jūs sutinkate, jog visas rašto tekstas būtų atskleistas trečiosioms šalims ir paskelbtas autentiška kalba svetainėje http://ec.europa.eu/community_law/state_aids.

Prašymą siųskite registruotu laišku arba faksu adresu

European Commission
Directorate-General for Competition
State Aid Registry
B-1049 BRUSSELS
Telefaksas + 32-2-296 12 42

Visuose raštuose nurodykite bylos pavadinimą ir numerį.

Pagarbiai

Komisijos vardu

Neelie KROES
Komisijos narė